

Bete som affärsidé

Frågor att beakta

- Hur lyckas man med produktion på naturbete?
- Är det mer lönsamt att producera lamm på åkermark?
- Avbetning för mark och tillväxt på djuren – hur går det ihop? Kan miljömål och djurägarmål gå hand i hand?
- Skötsel, Stängsel och djurtillsyn, management
- Hur ska väl betad mark se ut?
- Skydd – väder och rovdjur, människor, hundar
- Kalkyl

EUstöd

- Gårdsstöd
- Förgröningsstöd
- Nötkreatursstöd
- Kompensationsstöd
- Ersättning för ekologisk produktion
- Djurvälståndersättning
- Miljöersättning - Betesmark och slåtterängar
 - - Restaurering av betesmark
 - - Vallodling
 - - Skötsel av dammar och våtmarker
- - Skyddszoner
- - Fäbodar
- - Hotade husdjursraser
- - Minskat kväveläckage
-

Jordbrukarstöd för skötsel av bete/äng

Typ	Belopp :-/ha	Extra ersättning	Belopp :-/ha
Bete, allmän skötsel	1000	Svårtillgänglig plats	1000
Bete , särskild skötsel	2800	Bränning	800
Slätteräng, särsk. sköts	4500	Efterbete	700
Skogsbete*)	2500	Höhantering	1700
Alvarbete*)	1000	Lieslätter	7000
Mosaikbete*)	1700	Lövtäkt	100:-/träd
Gräsfattig mark*)	1700	*) Inget gårdsstöd på dessa marker	

Övriga EU-ersättningar 2017

Typ	Ersättning/stöd		
Gårdsstöd	131 Euro år 2020	Restaurering av bete	3600 SEK/ha
Förgröningsstöd	65,5 Euro år 2020	Vallodling	500 SEK/ha
Nötkreatursstöd	91 Euro/DE*)	Hotade husdjur, nöt	1450 SEK/DE
Kompensationsstöd, LFA	250–1500 SEK/ha**)	Hotade husdjur, får	1450 SEK/DE
Ekologisk prod. växt	1500 SEK/ha	Djurvälfärd mjölk	220 SEK/DE
Ekologisk prod. djur	1600 SEK/DE	Djurvälfärd får	300 SEK/vuxet djur

*) 1 DE = 1 Djurenhet, = 1 nötkreatur > 2 år eller 6,67 tackor

**) Gäller grovfoderareal, stora variationer i ersättning

Avtal

- Arrende eller skötselavtal?
- Skrivna avtal

Särskilt värdefulla marker

- Markägaren ställer särskilda krav
- Skötselavtal
- Klargör vem som ansvarar för vad
- Anbud
- Djurägare gör kalkyl!

Hur mycket ska man ta betalt?

- Gör en kalkyl
- Vem ska ha EU-pengarna?
- Vad avkastar bete? Hur många djur kan/får du ha där?
- Har du behov av extrabete? – bygger du din verksamhet på skötselavtal?
- Vem bekostar stängsel
- Vem sköter underhåll av stängsel
- Behöver det röjas? Virket?
- Vem sköter tillsynen
- Hur långt är det från gården
- Finns det ytterligare krav än bara beteskrav

Vilka djur passar?

- Smålamm kan vara mindre lämpliga där det kommer många besökare men är samtidigt publikknipare om situationerna är hanterbara.
- Lamning och kalvning är jobbiga att ha på bortaplan
- Tjurar och baggar är direkt olämpliga i tätortsnära miljöer
- Sintackor och ungnöt allra enklast

Vad kostar betet per MJ?

Stöd för restaurering av betesmark

- Länsstyrelsen beslutar om en femårsplan om du söker ersättning för restaureringskostnader. Därefter ska marken hållas i minst samma skick i ytterligare 5 år.
- Synen på hur betesmarken ska se ut förändras.
- Högsta naturvärden ger inte alltid bästa ersättningen. Exempel hasselbestånd, dålig tillväxt och lägre kompensationsstöd.

Restaurering av betesmark

- Det är inte alltid naturbetesmark är lönsam att beta.
- Beakta avkastning, sämre tillväxt, försvårad tillsyn

Restaurerad betesmark som nyligen godkänts av Länsstyrelsen

Några exempel på affärsidéer

- Naturbeteskött
- Gunnar Brahme – Bete av våtmark
- Jättelokan
- David Williams – bete på Ljungbyhed
- Palle på Bollö
- Tångerdas aspodling
- Lifeprojekt i Vätterns skärgård